

anderen kant zal hij zijn haat of zijn spot wel eens opdrijven tot een onbillijke hoogte, terwille van het effect. Hij zal misschien moeilijker dan een alleen van zijn taak en zijn oordeel vervulde, afstappen van een beeldspraak die al te krachtig is, van een spot die niet geheel verdiend is, hij zal in dit opzicht misschien iets te weinig geweten, iets te weinig edelmoedigheid en iets te veel geestdrift voor het woord bezitten.

Aan deze gevaren ontkomt geen der drie hier genoemde schrijvers. Thackeray misschien het minst, ofschoon een zweem van ironie soms zijn overdadigen en wel eens wonderlijk toegelichten lof schijnt te verzwakken.

Men bedenke, dat Thackeray, ofschoon aanvankelijk voor schilder opgeleid, en ofschoon hij nooit ophield geestige krabbels te maken, als schrijver zoo weinig beeldend, weinig beschrijvend was. Hij was een groot en zeldzaam natuurlijk verteller, maar het oog droeg weinig tot zijn kunst bij. Men herinnert zich weinig visueels uit zijn boeken; noch personen noch dingen zijn belangrijk om hun aspect. Balzac en Dickens houden zich zelf en ons altijd bezig met het uiterlijk der milieus, landschappen en menschen, zij rusten niet vóór zij ons de stemming, het karakter, de symbolische beteekenis bijna, daarvan hebben doen voelen. Niets daarvan bij Thackeray die ons in de conversaties en de conflicten stort zonder het terrein te hebben voorbereid. Het is wel zeer opmerkelijk, dat Dickens tenminste nooit veel belangstelling toonde voor de beeldende kunst in eenigen vorm, terwijl zijn in zijn werk het beeldende zoozeer verwaarloozende tijdgenoot er zijn leven lang mee verkeerde.

Men ziet dan ook in Thackeray's kunstcritieken den vorm, de wijze en hoedanigheid van het schilderen of teekenen wel beoordeeld — en somtijds streng, dikwijls denk ik zeer juist beoordeeld — maar nooit beschreven. Hij mist ook hier volkomen de ambitie om met het woord het oog te dienen. Slechts zelden noemt hij een kleur, tracht hij de sensatie van het oog in woorden te geven.

Daartegenover vindt hij voor zijn critieken een vorm, die ze tot een apart soort litteratuur, en in hooge mate leesbaar maakt, ook nu nog, en voor hem die niets weet van de behandelde onderwerpen.

Hij schreef zijn critieken in „Fraser's Magazine”, de eerste in 1838, in den vorm van brieven, gericht door „Michael Angelo Titmarsh Esq.” aan „Monsieur Anatole Victor, Isidore Hyacinthe Achille Hercule de Bricabrac, peintre d'histoire, rue Mouffetard te Parijs, later ook in andere tijdschriften, zooals de Westminster Review, Ainsworth Magazine enz., meestal als brieven aan fictieve buitenlanders.

Die Michel Angelo Titmarsh heeft een gemoedelijke en grillige manier van over kunst te schrijven, hij brengt er vaak zijn gezin bij te pas, en begint met zijn eigen schilderijen te roemen. „Heliogonbus op de ruïne van Carthago” en „Sir Samuel Hicks en Mevrouw”, en waarschuwt zijn